

ژئوشیمی، منشاء و جایگاه تکتونیکی توده های نفوذی شمال غرب سلماس

میترا غفاری^۱، نعمت... رشید نژاد عمران^۱، جلیل قلمقاش^۲، رحیم دبیری^۳
(۱) گروه زمین شناسی، دانشگاه تربیت مدرس تهران
(۲) سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور
(۳) دانشجوی دکتری پتروژئولوژی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

چکیده:

منطقه مورد مطالعه در استان آذربایجان غربی و در شمال غرب شهرستان سلماس واقع شده است. این منطقه بخشی از نوار آذرین درونی مزوزوئیک-ترشیری در پهنه سنندج-سیرجان به شمار می رود. این توده‌ها شامل دو طیف حدواسط-بازیک و اسیدی می‌شوند. از نظر شیمیایی سنگهای حدواسط-بازیک منطقه ماهیت توله‌ایتی و سنگهای اسیدی ماهیت کالکوالکالن دارند. از نظر شاخص اشباع از آلومینیم، ماهیت متآلومین نشان می‌دهند و ویژگیهای Calcic، Magnesian، I-Type، Cordilleran دارند و به لحاظ ویژگیهای محیط ژئودینامیکی مشابه توده باتولیتی پرو و از نوع VAG می‌باشند. داده‌های ژئوشیمیایی نشان می‌دهد که توده‌های حدواسط-بازیک از گوشته تحول‌یافته لیتوسفری منشاء گرفته‌اند و توده‌های اسیدی از ذوب بخشی سنگهای پوسته‌ای حاصل شده‌اند.

Geochemistry, Source and Tectonic Environment of NW Salmas Plutons

Abstract:

The study area is located in the northwest of Salmas district in western Azarbaijan province. This in sanandaj-sirjan zone. These plutons are region forms a part of Mesozoic-Tertiary plutonic belt contain intermediate-basic and acidic spectrums. From the geochemically viewpoint, intermediate-basic rocks show tholeiitic nature while acidic rocks have Calc-Alcaline nature. Also, the Alumina saturation index indicates that rocks have the metaluminouse nature. In addition, their are Calcic, Their geodynamical quantities closely resemble Magnesian, Cordilleran I-Type characteristics batholith of Peru plutons of type VAG. Geochemical data indicate that intermediate-Basic plutons originate from evolutionary lithospheric mantle while acidic plutons have been produced by fraction melting of crust rocks.